

Jutlus Nõos P, 03.03.19 kell 11.00, *Esto mihi*

Lektsioonid: Js 58:1–9; 1Kr 13

Pihikõne: 1Sm 7:3

Jutlus: Lk 18:31–43

Laulud: 365 (1–3); 317 (1–3, 4); 283 (1–3); 273 (1–5)

Aga võttes endaga need kaksteist, ütles Jeesus neile: „Vaata, me läheme üles Jeruusalemma ja seal viiakse lõpule kõik see, mis prohvetid on kirjutanud Inimese Pojast, sest ta antakse paganate kätte ja teda teotatakse ja tema peale sülitatakse, ja kui nad teda on piitsutanud, tapavad nad tema ning kolmandal päeval tõuseb ta üles.” Aga nemad ei mõistnud sellest midagi ja see sõna oli nende eest peidetud ja nad ei taibanud öeldu mõtet. Aga see sündis, kui Jeesus Jeeriko lähedale jõudis, et üks pime istus kerjates tee ääres. Kui too kuulis rahvahulka mööda minevat, päris ta, mis see võiks olla. Nemad teatasid talle, et Jeesus Naatsaretlane läheb mööda. Ja ta hüüdis: „Jeesus, Taaveti Poeg, halasta minu peale!” Ja möödaminejad sõitlesid teda, et ta jääks vait. Tema aga karjus veelgi enam: „Taaveti Poeg, halasta minu peale!” Jeesus jäi seisma ja käskis pimedale enese juurde tuua. Aga kui pime tema juurde tuli, küsis Jeesus temalt: „Mida sa tahad, et ma sulle teeksin?” Tema aga ütles: „Issand, et ma jälle näeksin!” Ja Jeesus ütles talle: „Näe jälle! Sinu usk on su päästnud!” Ja otsekohe nägi ta jälle ja läks temaga kaasa Jumalat ülistades. Ja kogu rahvas, kes seda nägi, kiitis Jumalat.

Ma alustaksin tänast jutlust sellesama tuntud kirjakohtega, mida kuuleme tihti pihitalituse lõpul. Jeesus ütleb Jh 3:16: „Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu.“ Seega on vaieldamatu tõsiasi, et Jumal armastab seda maailma, armastab sealhulgas ka meid kõiki. Kõiki täpselt ühtmoodi ja sama tugevasti.

Tegelikult sellest ju kogu UT räägibki. Ja iseäranis kõik evangeeliumid. Jeesus kohtus oma lühikese kuulutusaja vältel väga paljude inimestega. Mõnda neist ta hurjutab – nt varisere ja kirjatundjaid. Mõnda seab raske valiku ette – nt rikast noormeest või neid, kes tahtsid enne Jeesuse järgimist teha lõpuni oma kodused kohustused. Aga mitte kellessegi ei suutu Jeesus ükskõikselt. Sest Jumal „tahab, et kõik inimesed pääseksid ja tuleksid tõe tundmisele.“ (1Tm 2:4)

Ka tänases jutlusetekstis räägitakse meile sellest, kuidas Jeesus erinevate inimeste pärast hoolib. Kõigepealt on tal 12 jüngrit, kellega ta on juba mõnda aega koos olnud. Neid on ta kannatlikult õpetanud ja vorminud eelseisvaks apostliülesandeks: et nad kord läheksid ja teeksid jüngriteks kõik rahvad, ristides neid Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse ja õpetades neid pidama kõike, mida Jeesus on käskinud (Mt 28:19j).

Meie kirjakoht algab sellega, et Jeesus kuulutab jüngritele ette oma surma ja ülestõusimst (ehkki Mt ja Mk paralleelkohtade mõjul võiks arvata, et see oli Jeesusel kolmas kord seda ette kuulutada, ütleb Jeesus Lk järgi seda paljudes kohtades ja erinevas sõnastuses). Selleks, et nad harjuksid selle mõttega ja oleksid valmis ajaks, kui Jeesust enam nende juures pole. Kuid, nii nagu varasematelgi kordadel, ei mõista jüngrid ka nüüd Jeesuse kõnet tema peatsest surmast ja ülestõusmisest.

Ja ometi pole jüngrid selles ise süüdi. On öeldud, et „see sõna oli nende eest peidetud“. Jeesus ei olnud pahane ega kurb sellepärast, et jüngrid tema kõnet ei taibanud. Ta teadis, et see peabki niimoodi olema. Nende aeg alles tuleb: siis kui nad näevad ülestõusnud Jeesust ja hakkavad kuulutust sellest maailma viima.

Mulle tundub, et alati on osa inimesi olnud sellised nagu Jeesuse 12 jüngrit. Nad teavad, et on mingil moel äravalitud ja Jumalale lähedased, sest nad liiguvad iga päev koos Jumalaga. Ja samas võib neil olla vähe usku. Palusid ju jüngridki kord Jeesust, et ta nende usku kasvataks (Lk 17:5j). Ja Jeesus vastas neile: „Kui teil oleks usku nagu sinepiivakene, te võiksite öelda sellele mooruspuule: „Juuri end üles ja istuta merre!” ja see kuulaks teie sõna.“ Ometi ei põlga Jeesus jüngrid nende vähese usu pärast. Sest neil on oma ülesanne ja oma määratud tempo selle ülesande täitmiseks valmistudes.

Jüngrid mõistsid Jeesuse sõnu alles pärast Jeesuse ristilöömist, tema ülestõusmist ja ilmumist oma jüngritele. Ning siis uskusid. Niikauaks aga olid nende silmad suletud ja nad tahtsid kõike kohe ja kergelt saada. Mt ja Mk evangeeliumis järgneb selles kohas Sebedeuse poegade (Mt järgi lausa nende ema) palve Jeesusele, et neil oleks auline koht Taevariigis Jeesuse juures. Nad aimasid, et Jeesus on taevast, kuid ei mõistnud tema eelseisvaid kannatusi sinna tagasiminekul, sest polnud neid veel ise kogenud. Jeesus lepib sellise mittemõistmisega, sest teab – küll tuleb aeg mõistmiseks ka nende jaoks. Niikaua tuleb tal neid aga toetada ja mitte maha jätta.

Meie jutlusetekstis jätkub jutt kohe rahvahulgast, kes Jeesuse ümber sagis ja teda saatis. Jeesus ei aja rahvahulka – ei nüüd ega ka teistel kordadel – minema. Ta ei pahanda rahvahulga peale ka siis, kui nad meie kirjakohas keelavad pimedal kerjusel Jeesust hüüda: ehkki oli ju tegelikult ebaeetiline kohelda invaliidi ebasõbralikult – nagu temal polekski õigus Jeesusega kohtuda.

Meie inimühiskonnas ja -kogukonnas pole kerge Jeesuse poole hüüda. Ühest küljest on ühiskond alati religiooni mingil määral sallinud. Jah, on esinenud ka tagakiusamise aegu, kuid üldiselt on ikkagi imetletud seda, et üks rühm inimesi ei allu ka surma ähvardusel ebajumalakummardamise käsule. Nõnda sai ju ka Herodes rõõmsaks, kui Pilaatus tõi Jeesuse tema juurde kohtumõistmisele, sest (Lk 23:8) „ta oli juba ammu tahtnud teda näha, kuna ta oli temast kuulnud; samuti lootis ta näha mõnda imetähte, mida ta teeb.“ Ka nõukogude võim ei lammutanud süstemaatiliselt kirikuid, vaid lasi mõned isegi rusudest üles ehitada. Samuti ei sulgenud ta kogudusi, vaid tundis nende kiusamisest mõnu.

Seega, rahvahulgale meeldib alati „jumalameestega“ flirtida. Kuid selles rahvahulgas Jeesuse poole otsesõnu appi hüüda on algul väga raske: sind sunnitakse lihtsalt vaikima, sest nii pole kombeks. Teame ju, et meiegi rahva lähiminevikus võrdus usule pöördumine aega vaimuhaiguse diagnoosiga. Ja eks see on mõnes mõttes tänagi nii.

Kuid Jeesus ei sõitle rahvahulka, kes keelavad pimedat kerjust Jeesuse poole hüüdmast. Ta läheb ise pimedate juurde ja küsib, mida too tahab, et talle tehakse. Jeesus teab väga hästi, et pimedate suurim soov on nägijaks saada. Kuid Jeesus paneb pimedate proovile: kas ta julgeb paluda seda, mis on enamiku arvates võimatu?

Näeme, et pimedate mehe puhul oli tegemist väga uskliku, aruka ja julge inimesega, keda Jumal oli väga õnnistanud. Kõigepealt uskus ta ju Jeesust Taaveti pojaks nimetades, et Jeesus on tõepoolest messias – kõik teadsid ju, et messias peab olema Taaveti soost. Teiseks ei heitunud ta rahvahulga tõrjuvast hoiakust, vaid jäi oma tahtmisele kindlaks. Ja komandaks julges ta küsida seda, mida ta süda ihkas, kuid mis oli ratsionaalsele mõistusele võimatu.

Näeme, kuidas Jumal järsku armastab inimest, keda ta polegi tegelikult kutsunud nagu jüngrid, ja annab talle korraga nii palju – usku, mõistmist ja julgust! Me peame alati valmis olema selleks, et Jumal armastab inimesi, kellest me seda üldse ei arvaks või ei usuks. Võib-olla neid, kes on meie arvates püstpaganad. Või neid, kes teenivad Jumalat hoopis teistsugusel viisil kui meile õige tundub.

Kuid Jeesuse imeteo lõpus on järsku kõik hästi. Tervendatud pime läks nägijana Jeesusega kaasa Jumalat ülistades. Samuti kiitis Jumalat nüüd kogu rahvas, kes oli pimedate soovi algul nii skeptiliselt suhtunud. Ja küllap kiitsid Jumalat ka Jeesuse jüngrid, kes polnud aru saanud oma viimasest „õppetükist“, Jeesuse kuulutusest tema surma ja ülestõusmise kohta.

Miks muutus kõik järsku nii heaks?

Sest Jumal armastab inimesi! Lugesime altarist „armastuse ülemlaulust“, 1Kr 13. peatükist, et armastus „Ta lepib kõigega, ta usub kõike, ta loodab kõike, ta talub kõike. Armastus ei hääbu kunagi.“ Selline ongi Jumal! Sest Jumal on armastus (1Jh 4:8, 16). Jeesus leppis kõigega, mida inimesed talle tegid. Ta uskus kõiki vabandusi, mida inimesed oma uskmatu südame ajel talle ette tõid. Ta lootis, et inimene pöördub oma patuselt teelt. Ta talus alandust, mida ta oma armastuse eest vastu sai. Kuid armastus ei hääbu kunagi. Sest Jumal on armastus!

Nõnda, võtkem siis see armastus vastu, mida Jeesus meile pakub. Issand ütleb Ilm 3:20: „Ennäe, ma seisn ukse taga ja koputan. Kui keegi kuulab mu häält ja avab ukse, siis ma tulen tema juurde sisse ning söön õhtust temaga ja tema minuga.“ Mõne suhtes meist, kes arvab end Jumala riigist palju teadvat, on Jeesus väga kannatlik ja avab tema silmad pärast teatud kannatuste aega. Teisele aga,

kes pole Jeesusest palju kuulnud, kuid on oma elus palju kannatusi kogenud, annab Jeesus kohe võimaluse tema südamesoovil täituda.

Me oleme erinevad ja enda arvates erineval kaugusel Jumala riigist. Kuid Jumala armastus muudab meid siiski Tema ees võrdseiks. Kui me ainult Jeesusest oma elus kinni hoiaksime!

Aamen.